

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-13098-010
Otsuse kuupäev	29. dets 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg
Tarbija	
Kaupleja	OÜ Armastusest Hoitud, 14845209
Tarbija nõue	Ettemaksu tagastamine.
Asja läbivaatamise aeg	28. nov 2022

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. avaldus rahuldada.
2. Osaihingul Armastusest Hoitud tagastada tarbijale 111,00 (üks sada üksteist) eurot.
3. Tarbija nõudmisel maksta raha välja koos viivitusintressidega VÕS §-s 113 ettenähtud määras.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevalt päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Kaupleja avaldas kodulehel teabe noortelaagri korraldamisest Raasiku vallas, Mallavere külas asuvas Meite talus ajavahemikus 5.-8.augustini 2022. Tarbija teatas 24.mai 2022 lapse osalemise soovist ja tasus 25.mai 2022 maksekorraldusega nr 460 kauplejale ettemaksuna 111,00 eurot.

29.juunil 2022 teatas kaupleja, et muutis laagri korraldust ja teeb edasiselt laagreid kestusega kolm päeva. Tarbija poolt valitud laager toimub ajavahemikus 6.-8.augustini 2022.

13.juulil 2022 teatas tarbija, et loobub laagrist ja palus ettemaks tagastada. Tarbija põhjendas laagrist loobumist lapse elukorralduses muutuste tekkimisega.

17.juulil 2022 keeldus kaupleja ettemaksu tagastamisest ja pakkus kompromissina kogu perele osalemist 20.augustil 2022 toimuval võlumaa päeval. Tarbija registreeris pakutud teenusele kolm kohta. 9.augustil 2022 tegi kaupleja tarbijale ettepaneku tasuda täiendavalt 66,00 eurot. Tarbija ettepanekuga ei nõustunud. 18.augustil 2022 teatas kaupleja, et 20.augusti 2022 päev reklaamitud viisil ei toimu ja pakkus lapsele võimalust osaleda 11.septembril 2022 toimuval sisemise - lapse - tantsuõhtul. Tarbija ettepanekut vastu ei võtnud ja palus uuesti kauplejal ettemaks tagastada, kuid kaupleja keeldus.

Tarbija väidab, et registreeris laagrikoha läbi facebook'i, kus ei olnud mingeid selgitusi ettemaksu tagastamatuse kohta. Teenus jäi osutamata kauplejast tingitud põhjustel ning ettemaks tuleb tagastada.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja leiab, et tarbijal puudub õigus nõuda ettemaksu tagastamist kuna kodulehel on selgitatud, et ettemaksu ei tagastata. Tarbijale on kompromissiks pakutud erinevaid lahendusi, sh ettemaksu tagastamist pooles ulatuses.

Kaupleja ei saa vastutada selle eest, et tarbija selgitusi ei loe.

Komisjoni põhjendus:

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. VÕS § 8 lg 1 ja § 9 järgi võtavad lepingupooled teineteise suhtes kokkulepitud sisuga kohustusi. VÕS § 9 lg 1 kohaselt sõlmitakse leping pakkumuse esitamise ja sellele nõustumuse andmisega, samuti muul viisil vastastikuste tahteavalduste vahetamisega, kui on piisavalt selge, et lepingupooled on saavutanud kokkuleppe.

Kõnealusel juhul kutsus kaupleja kodulehel teabe avaldamisega huvitatud isikuid pakkumuste tegemisele. Tarbija tegi kaupleja e-keskkonnas 24.mai 2022 pakkumuse ühele laagrikohale 5.-8.augustini 2022 toimivas noortelaagris ja tasus 25.mai 2022 maksekorraldusega ettemaksu. Kuivõrd komisjonile ei ole teada, millal täpselt kaupleja tarbija teate kätte sai, loeb komisjon lepingu sõlmituks ettemaksu laekumisest kaupleja maksekontole.

Kaupleja tugineb ettemaksu tagastamisest keeldumisel kodulehel avaldatud tüüptingimusele. Tarbija on seadnud tüüptingimuse kohaldatavuse kahtluse alla väites, et ei sõlminud lepingut kodulehe kaudu.

Võlaõigusseaduse § 37 järgi on tüüptingimused lepingu osaks, kui tingimuse kasutaja enne lepingu sõlmimist või sõlmimise ajal neile kui lepinguosale selgelt viitas ja teisel lepingupoolel oli võimalus nende sisust teada saada. Tüüptingimused on lepingu osaks ka siis, kui lepingu sõlmimise viisist tulenevalt võis nende olemasolu eeldada ja teisel lepingupoolel oli võimalus nende sisust teada saada.

Seega võivad tüüptingimused saada lepingu osaks kahel viisil, so 1) tüüptingimused on lepingu osaks, kui tingimuse kasutaja enne lepingu sõlmimist või sõlmimise ajal neile kui lepinguosale selgelt viitas ja teisel lepingupoolel oli võimalus nende sisust teada saada või 2) tüüptingimused on lepingu osaks, kui lepingu sõlmimise viisist tulenevalt võis nende olemasolu eeldada ja teisel lepingupoolel oli võimalus nende sisust teada saada. Mõlemal juhul peab olema lepingu partnerile tagatud võimalus tüüptingimuste sisust teada saada. Seejuures ei oma tähendust, kas teine lepingupool tüüptingimuste sisuga tutvus või mitte.

Komisjon selgitab, et vaidluse korral peab tüüptingimuste muutumist lepingu osaks tõendama tüüptingimuste kasutaja, kõnealusel juhul kaupleja. Tarbija selgituste kohaselt sisestas ta laagris osalemise taotluse facebook'i kaudu ning registreerimisel puudus mistahes viide ettemaksu tagastamatusele. Kaupleja ei ole tarbija selgitusi kummutanud ega ole ka esitanud tõendeid, millest saaks järeldada, et tarbija pidi enne lepingu sõlmimist nägema kodulehel avaldatud selgitusi.

Komisjonile on esitatud kaupleja poolt ettevalmistatud sisuga noortelaagrisse registreerumise teade ja tarbija maksekorraldus. Registreerumise teatel ei ole viidet tüüptingimuste

kasutamisele. Kaupleja ei ole esitanud mingeid tõendeid, millest saaks järeldada, et registreerumise või siis makse tegemise protsessis kuvatakse registreerujale selge viide tüüptingimuste kasutamise kohta. Peale lepingu sõlmimist on pooled suhelnud e-kirjavahetuse teel. Esimest korda viitas kaupleja kodulehel avaldatud ettemaksu tagastamise tingimusele alles 2.augusti 2022 e-kirjas, so peale tarbijalt saadud laagrikoost loobumise teadet.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et kodulehel avaldatud tüüptingimus (.. hilisema tühistuse korral ettemaksu ei tagastata ..) ei muutunud lepingu osaks ning komisjon sellele otsust rajada ei saa.

Komisjon peab ühtse praktika kujundamise eesmärgil vajalikuks selgitada kauplejale, et tüüptingimus ei muutu lepingu osaks (on tühine) ka siis, kui see lepingu olemust, sisu, sõlmimise viisi, lepingupoolte huvisid ja teisi olulisi asjaolusid arvestades kahjustab teist lepingupoolt ebamõistlikult, eelkõige siis kui tüüptingimusega on lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste tasakaalu teise lepingupoole kahjuks oluliselt rikutud. Ebamõistlikku kahjustamist eeldatakse, kui tüüptingimusega kaldutakse kõrvale seaduse olulisest põhimõttest või kui tüüptingimus piirab oluliselt teise lepingupoole õigusi. Komisjoni hinnangul ei saa aktsepteerida ettemaksu tagastamise täielikku keeldu sõltumata sellest, kas laagrikoost tühistamise põhjus on seotud tarbija või kaupleja tegevusega.

Järgnevalt hindab komisjon, kas kauplejal on õigus ettemaksu tagastamisest keelduda seaduse alusel. Pooltevahelise lepingu sisuks oli nii majutusteenuse kui ka toitlustusteenuse ja vaba aja veetmise teenuse lepingu elemente. Tegemist on segatüüpi lepinguga, mille täitmise hindamisel tuleb lähtuda vaidluse esemele vastava lepinguliigi sätetest. Vaidluse kontekstis omab eelkõige tähendust noortelaagris osalemise õiguse saamine ja selle kasutamine, millele kohaldatakse teenuse osutamise (töövõtu) lepingu sätteid.

Pooled vaidlevad selles, millises ulatuses on tarbijal õigus saada tagasi kauplejale juba makstud tasu.

Vaidlust ei ole selles, et kaupleja teatas 29.juunil 2022, so peale lepingu sõlmimist varasemalt avalikult väljakuulutatud teenuse (laagri korralduse) ühepoolsest muutmisest, täpsemalt vähendas laagripäevade arvu. 13.juulil 2022 teatas tarbija laagrikoost loobumisest ja palus ettemaksu tagastada. Tarbija realiseeris sellega VÕS §-s 655 ettenähtud teenuse osutamise lepingu ülesütlemise õigust.

VÕS § 655 järgi võib tellija teenuse osutamise lepingu igal ajal üles öelda. Sellisel juhul on teenuse osutajal õigus nõuda tarbijalt lepingu ülesütlemise korral kokkulepitud tasu, millest on maha arvatud see, mille ta lepingu ülesütlemise tõttu kokku hoidis või mille ta oma tööjõu teistsuguse kasutamisega omandas või oleks võinud mõistlikult omandada (lg 1). Teenuse osutajal ei ole õigust tasule, kui tellija on lepingu üles öelnud seetõttu, et teenuse osutaja rikkus lepingut (lg 2).

VÕS § 76 järgi tuleb kohustus täita vastavalt lepingule. Kaupleja avaldas teabe nelja päeva kestel toimuva noortelaagri korraldamisest. Tarbija tegi kaupleja avaldatud teabe põhjal pakkumuse, mille kaupleja võttis vastu. Seega lasus kauplejal kohustus korraldada laager kestusega neli päeva.

Vaidlust ei ole selles, et kaupleja muutis ühepoolset laagri korraldust, so vähendas laagripäevade arvu neljalt päevalt kolmele. Tegemist on lepingust tekkinud kohustuse

rikkumisega VÕS § 100 tähenduses, mis välistab kaupleja tasunõude VÕS 655 alusel.

Kuna kaupleja ei ole tõendanud, et oleks enne lepingu ülesütlemist teinud tarbija eest ja tarbija huvides kulutusi, ei ole kauplejal õigust tarbijalt saadud ettemaksule ka aluseta rikastumise põhjendusel.

Pooled on peale lepingu lõppemist pidanud läbirääkimisi kompromissi saavutamiseks, kuid need lõppesid tulemusteta. Kuivõrd pooled teineteise suhtes täiendavaid sooritusi ei teinud, ei oma läbirääkimiste kestel tehtud ettepanekud tarbija nõude lahendamisele määravat tähendust.

Tarbija ütles lepingu üles ja nõudis ettemaksu tagastamist 13.juulil 2022; kaupleja on ettemaksu tagastamisest keeldunud 17.juulil 2022. Seega langes kaupleja raha tagastamise kohustuse täitmisega viivitusse 18.juulist 2022. Tarbijal on õigus nõuda kauplejalt viivitusintresside tasumist.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija nõue on põhjendatud ja tuleb rahuldada.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/